

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00110012029 / 0110386743
Konu : Soru Önergesi (7/27835)

17.06.2025
7/27835 sk 158

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.05.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1626832 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa SARIGÜL tarafından verilen 7/27835 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: B6696FAF-F9C7-41D9-B371-E0F028C2ED09

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler mahallesi Dumlupınar bulvarı no:151 A Blok

Telefon No: 3124491475 Faks No: 3124491475

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

Telefon No: 3124491475

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa SARIGÜL'e Ait 7/27835 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir

1-5) Türkiye'nin kalkınmasına, istihdamına ve ihracatına önemli katkıda bulunan tekstil ve hazır giyim sektörü Bakanlığımızca hem doğrudan firmalara yönelik desteklerle hem de iş birliği kuruluşları marifeti ile dolaylı olarak desteklenmektedir.

Bakanlığımızca, yurtdışına açılma sürecinde firmalara her safhada destek sağlanması ve firmaların uluslararası pazarlarda rekabet gücü kazanmaları amacıyla bütüncül bir bakış açısıyla ihracata yönelik destekler sağlanmaktadır. İhracatın her aşamasında ortaya çıkan farklı ihtiyaçlara yönelik destek sağlama hedefi doğrultusunda, KOBİ'lerden başlamak üzere her ildeki, her seviyedeki ihracatçı firmanın; ihracat stratejisi oluşturma, yeni pazarlar edinme, bu pazarlarda tutunma, ihracat kapasitelerini geliştirme ve katma değerli, markalı ürün ihracatı gerçekleştirmeye yönelik harcamaları ve ihracatımızın sürdürülebilir artışının sağlanması için gerekli diğer faaliyetlere ilişkin harcamalar 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında desteklenmektedir.

5973 sayılı Karar çerçevesinde, mal ihracatına yönelik olarak 2024 yılında 17,6 milyar TL ödeme yapılmış; hizmet ihracatına yönelik olarak ise 7,1 milyar TL destek ödemesi gerçekleştirilmiş olup, 2025 yılında mal ve hizmet ihracatına yönelik devlet destekleri için yaklaşık 33 milyar TL bütçe ayrılmıştır.

Öte yandan, "Avrupa Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği" 23/02/2024 tarihli ve 32469 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe girmiş olup, Genelge'nin 26/06/2024 tarihinde yayınlanmasıyla Responsible®- Sorumluluk Programı adı altında uygulanmaya başlamıştır. Responsible® Programı ile firmaların kurumsal sürdürülebilirlik odaklı dönüşümü sağlayabilmesi için farkındalığının sağlanması, mevcut durum analizinin yapılması, mevcut durumun iyileştirilmesine yönelik yol haritasının oluşturulması ve firmaların ulusal ve uluslararası fonlara erişimin kolaylaştırılmasını teminen, firmalar tarafından alınan danışmanlık hizmeti giderlerine 5 yıl süresince %50 oranında ve toplam 13.645.000 TL destek sağlanmaktadır.

"2025 Yılı İhracat Eylem Planı"; 2028 yılına kadar 18 uzak ülkeye yönelik ihracatımızı 50 milyar dolara çıkarmayı hedefleyen "Uzak Ülkeler Stratejisi"; Körfez ülkeleri başta olmak üzere İslam ülkeleriyle ticari ilişkilerimizi güçlendirerek, 2028'e kadar İslam İşbirliği Teşkilatı üyelerinin ihracatımızdaki payını %30'a çıkarmaya yönelik faaliyetler, Türkiye'yi daha güçlü, rekabetçi ve sürdürülebilir bir ekonomik yapıya kavuşturma doğrultusunda oluşturulmuş uzun vadeli çalışmalarımızın başlıca örnekleridir.

İhracat Eylem Planı'ndaki ilk bölüm, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) desteklerini, ikinci bölüm mal ihracatına yönelik destek mekanizmaları ile iyileştirmeleri, üçüncü bölüm hizmet ihracatına ilişkin destekleri, dördüncü bölüm ticaret diplomasisini, beşinci bölüm gümrüklerde alınacak ve ihracatı kolaylaştıracak tedbirleri, altıncı bölüm ise ihracatın finansmanını içermekte olup, Eylem Planı toplam 77 eylemden oluşmaktadır.

Bu kapsamda; Türk Eximbank'ın sağladığı krediler, ihracatçılarımızın finansman ihtiyacını karşılamada kilit bir rol üstlenmektedir. Türk Eximbank, 2023 yılında ihracatçılarımıza 42 milyar dolar, 2024 yılında ise 48,7 milyar dolarlık kredi sağlamıştır. Türk Eximbank, 2025 yılı için bu desteği 52 milyar dolara çıkarmayı hedeflemektedir.

Ayrıca, kredi garanti ve kefalet uygulamaları yoluyla ihracatçılarımızın her türlü finansman ihtiyacının giderilmesine katkı sağlamak ve finansmana erişim imkânlarını genişletmek amacıyla kurulan İhracatı Geliştirme A.Ş. (İGE A.Ş.) ile bugüne kadar ihracatçılarımızın 131,4 milyar TL'lik kredisine 114,8 milyar TL (21.05.2025 tarihi itibarıyla) kefalet imkânı sağlanmıştır. İGE A.Ş. tarafından 2025 yılında 70 milyar TL'lik bir kapasite artışının sağlanması ve yıl sonunda kümülatif olarak 160 milyar TL'lik kredi kefalet desteği sunulması planlanmaktadır.

Öte yandan; Bakanlığımız, Türk Eximbank ve İGE A.Ş.'nin 2022 yılında imzaladığı protokol ile hayata geçirilen prefinansman modeli, ihracatçılarımıza sunulan finansman olanaklarını önemli ölçüde güçlendirmiştir. Bu model sayesinde, proje, program ve statü bazlı destek başvuruları uygun görülen ihracatçılarımız, Türk Eximbank'a kredi başvurusu yaparak öncelikli değerlendirme sürecinden yararlanabilmektedir.

Ayrıca, Türk Ticaret Bankası, 2025 yılında ihracatçılarımıza 150 milyar TL kredi limiti tahsis etmeyi, 62 milyar TL kredi kullandırmayı ve şube sayısını 15'e, kredi kullanan ihracatçı sayısını 1.000'e çıkarmayı hedeflemektedir.

Diğer taraftan, finansmana erişim noktasında, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) başta olmak üzere ilgili kurumlarımız ile koordinasyon içerisinde çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda yapılan değişiklikler ile; ihracat reeskont kredisi faiz oranlarının hesaplanmasında değişiklik yapılmış, hesaplama politika faizinin belirli bir oranının esas alınması kararlaştırılmıştır. Bununla birlikte, TCMB tarafından 23 Ocak 2025, 6 Mart 2025 ve 17 Nisan 2025 tarihlerinde politika faizinde yapılan değişikliklerle, reeskont kredilerinin faiz maliyeti %28,98'e indirilmiştir.

Bunun yanında, 300 milyon TL olan reeskont kredilerinin günlük limiti önce 1,5 milyar TL'ye, daha sonra 3 milyar TL'ye, son olarak ise 4 milyar TL'ye çıkartılmış olup, artırılan limitin yaklaşık 1 milyar TL'lik kısmı tekstil, giyim, deri, ayakkabı gibi emek yoğun sektörlerle verilmektedir.

Kredi garanti kurumlarının kefaleti ile kredi başvurusunda bulunan firmalara azami 1,5 milyon dolar limit ile yabancı para cinsi reeskont kredisi kullandırılabilmesi imkânı sağlanmıştır. Geçmiş yıllarda %80 seviyelerinde uygulanan ihracat bedellerinin TCMB'ye satış yükümlülüğü, önce %40; ardından %30 seviyesine indirilmişti. Söz konusu oran, 2025 yılı Mayıs ayı itibarıyla ise 31 Temmuz 2025 tarihine kadar %35 olarak belirlenmiştir.

Yurt dışı kaynaklı dövizlerin TCMB'ye satışını gerçekleştiren ihracatçı firmalara dönüşüm kuru üzerinden 31 Temmuz 2025 tarihine kadar TL'ye çevrilen tutarın %3'ü kadar döviz dönüşüm desteği sağlanmaktadır.

Bununla birlikte, İGE A.Ş. ve Hazine ve Maliye Bakanlığı kaynağıyla ihracatçılar için yeni kefalet destek paketleri sunmaya hazırlanılmaktadır. Çok yakında çalışmaları tamamlanacak olan yeni destek paketleriyle ihracatçılarımız, Türk lirası ve yabancı para krediler için yeni kefalet desteklerinden yararlanabilecektir. Toplamda 36 milyar TL'lik kredi hacmine karşılık gelecek kefalet desteğiyle ihracatçıların işletme sermayesi ihtiyaçlarını karşılamasının yanı sıra Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız bünyesindeki KOSGEB ile yapılan iş birliği sayesinde dijital dönüşüm projelerine de kefalet desteği sağlanacaktır.

Öte yandan, finansmana erişim gücü çeken emek yoğun sektörlerimize yönelik olarak; tekstil, giyim, deri, ayakkabı gibi emek yoğun üretim yapan imalat sanayi sektörlerimizin rekabet güçlerini korumak amacıyla, bu sektörlerde faaliyet gösteren ve istihdamlarını koruyan KOBİ sınıfındaki işletmelerimize KOSGEB aracılığı ile çalışan başına aylık 2 bin 500 TL geri ödemesiz destek sağlamaktadır.

Bununla birlikte, Bakanlığımız tarafından ihracatçılarımıza yönelik kapsamlı ticari verileri ve pazar analizi araçlarını sunan Kolay İhracat Platformu ve E-Kolay İhracat Platformu projeleri hayata geçirilmiştir. Söz konusu platformlar nezdinde, dış ticarete başlangıçtan dijital pazarlamaya ve destek mevzuatına uzanan geniş bir yelpazede eğitim içerikleri ücretsiz olarak

sunulmaktadır. Yapay zekâ teknolojisiyle geliştirilen Kolay İhracat Platformu (KİP) ve E-Kolay İhracat Platformu (E-KİP) ile ihracat yapmak isteyen firmalara, hedef pazar önerileri, potansiyel ithalatçı bilgileri, sektör ve ülke analizleri, e-ihracatta pazar yeri analizleri gibi ihtiyaç duyulan her türlü bilgiyi tek noktadan sunan çevrimiçi danışmanlık hizmeti sağlanmaktadır.

Öte yandan, ticaret sicili kayıtları 238 ticaret sicili müdürlüğü tarafından münferit olarak tutulmakta ve bu kayıtlara ilişkin bütün belgeler buralarda saklanmakta olup, ticaret sicili işlemleri Bakanlığımız bünyesindeki Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) üzerinden elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir. MERSİS'te ticaret sicilinde tescil edilen ticaret şirketleri ile ticari işletmelere ilişkin bilgiler yer almaktadır. Diğer taraftan, MERSİS'te sektörlere göre veriler ile işyerlerine ilişkin bilgiler tutulmamaktadır.

Bu itibarla, Erzincan ilinde 16 Mayıs 2025 tarihi itibarıyla aktif şirket, işletme ve şube sayıları aşağıdaki gibidir:

Aktif Şirket, İşletme ve Şube Sayıları	
Ticari İşletme Türü	Sayı
Anonim Şirket	149
Limited Şirket	1.487
Kollektif Şirket	19
Komandit Şirket	0
Kooperatif Şirket	101
Ticari İşletme	1.220
Şube	687
Toplam	3.663

Diğer taraftan, Esnaf ve Sanatkar Bilgi Sistemi (ESBİS) kayıtlarına göre, NACE Rev.2 (Altılı Düzey) Ekonomik Faaliyet Sınıflaması kapsamında "E" kodlu "Giyim, Deri Ürün, Ev Tekstili, Dokuma" sektöründe Erzincan ilinde 453 esnaf ve sanatkar faaliyet göstermektedir.

Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri aracılığıyla ya da doğrudan Halk Bankası'ndan esnaf ve sanatkarlara faydalandırılan Hazine sübvansiyonlu kredilere ilişkin olarak Bakanlığımız kayıtlarında il bazında mesleki kredi kullandırım verisi bulunmamakla birlikte, 01 Ocak 2021-30 Nisan 2025 tarihleri arasında Erzincan ilinde aralarında tekstil alanında faaliyet gösteren esnaf ve sanatkarların da bulunduğu ticaret erbabımıza, 3.240 kullandırım kapsamında toplam 988,7 milyon TL faiz indirimli finansman sağlanmıştır.